

ODMEV

Dokapitalizacija

DAMIJAN TOPLAK

Na prvi pogled mlekarstvo in perutninarstvo, Pomurske mlekarne in Perutnina Ptuj, nimata veliko skupnega, razen tega, da sta obe podjetji dejavni v živilski branži. Vendar sta se obe gospodarski družbi, nekaj sinonim za slovensko poslovno uspešnost, zaradi nekaterih zgrešenih potez v preteklosti znašli na robu preživetja. V obeh bi situacijo lahko reševali z dokapitalizacijo, a pri Perutnini se je princ na belem konju v obliki Slovenske industrije jekla (Sij) v pretežno ruskem lastništvu pojavil, v primeru Pomurskih mlekar, ko naj bi bilo sedanje vodstvo večini obstoječih lastnikov na čelu s kmetijskimi zadrugami prav tako ponujalo to možnost, na koncu menda ni bilo dovolj denarja. Ideja, da bi v lastništvo Pomurskih mlekar vstopil zunanji delničar, pa tedaj še ni dozorela. Očitno je za dokončno streznitev bilo potrebno, da so šle mlekarne oktobra v prisilno poravnavo, a po novi insolvenčni zakonodaji so upniki obravnavani pred lastniki, česar pa so se nekateri lastniki začeli zavedati šele zdaj.

Prav je, da se opozarja na morebitna oškodovanja, če bi nekdo s simboličnih 50 tisoč evrov konvertirane terjatve v kapital želel priti do resda precej zadolženih mlekar, ki pa tekoče poslujejo pozitivno in imajo pred razlastitvijo pozitivni kapital. Vendar vodstvo murskosoboskega podjetja zatrjuje, da ne bo tako, saj bo konvertiranih vsaj dva milijona evrov. V ozadju naj bi bila Delavska hranilnica, ki ob združni DBS očitno prav tako v kmetijskem sektorju in v živilski dejavnosti vidi perspektivo. Že pred časom se je ugotavljalo, da bi ob turizmu in logistiki morali prihodnost Slovenije odgovorni prepoznati prav v tem segmentu gospodarstva. Kakor kaže, bosta Perutnina Ptuj in Pomurske mlekarne reševali jeklarsko in bančno podjetje, in na njuno srečo se je rešitelj vsaj našel. Koliko slovenskih podjetij, tudi živilskih - od Pomurke do Mipa, te sreče ni imelo. Bolj na mestu je vprašanje, zakaj sta se tako ugledni podjetji sploh znašli v težavah. Tudi zavoljo tega je Perutnina v kriminalistični preiskavi, neuradno pa naj bi bilo sodišče blokiralo račune štirim članom uprave v znesku do 1,7 milijona evrov. Pri Pomurskih mlekah je zoper nekdanjo direktorico vložena odškodninska tožba za 280 tisoč evrov.

Živilska branža je in bi morala biti ena strateških v Sloveniji

Finančno šibka podjetja, kot sta (bili) Perutnina Ptuj in Pomurske mlekarne, v prvi vrsti potrebujejo stabilnega lastnika. Največkrat jim ga lahko zagotovi dokapitalizacija. Perutnina, ki je utrpela veliko izgub zaradi (posojilnih) naložb v kranjski Merkur in Probanko pa v holdinga Infond Boška Šrota, je od prejetih 40 milijonov evrov Sijeve dokapitalizacije kar 30 milijonov evrov vrnila bankam upnicam. Pri Pomurskih mlekah dokapitalizacija ne pride več v poštev, saj je družba zdrsnila v prisilno poravnavo, vendar naj bi bila, neuradno, Delavska hranilnica z nekajodstotnim simboličnim diskontom terjatve dobaviteljev in bank v veliki meri že odkupila, in če bo vsaj del tega zamenjala za lastništvo, se bo tudi zadolženost Pomurskih mlekar znižala na vzdržno, da bo podjetje s 140 zaposlenimi znova lažje dihlo. Finančna sanacija je še pomembnejša pri Perutnini, ki zaposluje celo 25-krat več ljudi od Pomurskih mlekar.

Finančna sanacija pa ne bo dovolj. Potrebno bo izboljšati tekoče poslovanje iz osnovne dejavnosti, pri čemer to pri Perutnini, ki ima dobro izdelan poslovni sistem z vertikalno integracijo proizvodnje in dobro trži izdelke lastne blagovne znamke, nikdar ni bilo vprašljivo. Kljub vse nižjim odkupnim cenam mleka pa se je ob izdatni stroškovni racionalizaciji, tudi z odpuščanjem, močno izboljšalo poslovanje Pomurskih mlekar, zato bi bila velika škoda, če se podjetij ne bi reševalo, kar so očitno spoznali pri Siju in Delavski hranilnici, a je vprašanje, ali gre za dolgoročno lastnika obeh podjetij in ali na koncu ne bosta vsej strateškosti navkljub vendarle pristali v tujih rokah.